

S dubnem se již naplno hlásí JARO a v regionu začíná ten pravý jarní cvrkot – v přírodě i v neziskovkách a školách. Chystají se oslavy Dne Země (viz str. 2), exkurze, pobytové programy, jarní úklidové akce Uklidme Česko, výsadby stromů i osvětové kampaně.

V pondělí 1. dubna zahajujeme již 10. ročník **osvětové kampaně Ptáci – žijí tady s námi**. Pokud plánujete program, tematický den, exkurzi, besedu, výstavu či soutěž, dejte nám vědět, budeme rádi sdílet inspirace (více na str. 3).

V květnu a červnu následují osvětové kampaně na podporu fair trade a přírodních zahrad.

Z významných dnů připomínáme: 1. 4. – Mezinárodní den ptactva, 2. 4. – Mezinárodní den dětské knihy, Světový den zvýšení povědomí o autismu, 7. 4. – Den vzdělanosti, Světový den zdraví, 19. 4. – Velký pátek, 21.–22. 4. Velikonoce, 22. 4. – Den Země.

<http://www.kalendar-online.cz/jmena-a-svatky/mezinarodni-dny/duben>

Akce do DIÁŘE:

Středa 3. dubna	Férová kavárna LÍSKY s příběhem Liběny Dopitové www.liska-evvo.cz
Čtvrtek 25. dubna	Den Země, Vsetín, Panská zahrada www.alcedovsetin.cz , www.liska-evvo.cz
Sobota 11. května	Férová snídaně, www.ferovasnidane.cz
Po – Pá 20.–24. května	Sousedský týden „Pěťáky pro ptáky“, Dolní náměstí, Vsetín, www.liska-evvo.cz
Sobota 21. září	Den Zlínského kraje, www.kr-zlinsky.cz
Čt – Pá 10.–11. října	Setkání MŠ a sítě Mrkvička, www.liska-evvo.cz
Čtvrtek 14. listopad	XIX. Krajská konference o EVVO, UTB Zlín, téma: PŮDA – co se skrývá pod zemí, www.liska-evvo.cz

Osvětové kampaně LÍSKY

Poctivě vyrobené – podpora místní udržitelné ekonomiky ve Zlínském kraji (celoročně)

Ptáci – žijí tady s námi (1.–30. dubna)

Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené (9.–31. května)

Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny (1. května – 30. června)

Stromy a my (15. září – 30. října)

<http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane>

Po dobu trvání dané kampaně vám poskytneme informace a rady k tématu, náměty a metodické listy pro práci s dětmi, pozveme vás na programy, výstavy, dny otevřených dveří, slavnosti, semináře a exkurze atd.

Připravili jsme pro Vás rozesílku 7/2019. Některé texty zůstávají beze změny, slouží jako rychlý zdroj informací.

Nové texty jsou označeny ikonkou

V PŘÍLOZE NAJDETE:

- 1 Nabídka specializačního studia pro koordinátory EVO, kurz 3, 2019–2020 – NOVÝ TERMÍN!
- 2 Závazná přihláška na vzdělávací akci LÍSKY
- 3 Kalendář akcí osvětové kampaně Ptáci – žijí tady s námi
- 4 Výroční zpráva LÍSKY za rok 2018

Klub LÍSKY

Pokud se vám líbí programy a činnosti LÍSKY, máte rádi přírodu, tradice a kulturu (nejen) Zlínského kraje. Pokud si přejete, aby děti i dospělí byli více venku, rozuměli životnímu prostředí a pomáhali o ně pečovat, přidejte se k nám. Staňte se členem Klubu LÍSKY. Svým členstvím podpoříte lískové programy, stanete se součástí dění a zároveň dáte všem najevo, že nám fandíte. Členem Klubu může být i rodina, škola či organizace. Informace o klubu i ukázkový list pro rodiny s dětmi najdete na

<http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>

Pozvánky

FÉROVÁ KAVÁRNA LÍSKY S PŘÍBĚHEM
Liběny Dopitové

INSPIRATIVNÍ POVÍDÁNÍ U DOBRÉ KÁVY I ČAJE O PŘÍRODNÍ ZAHRADĚ, SEMÍNKOVNĚ A RADOSTECH Z VLASTNÍHO PĚSTOVÁNÍ A ÚRODY.

Termín: středa 3. dubna 2019
17–19 hodin

Místo: LÍSKA,
Dolní náměstí 429, Vsetín
(vstupní budova vedle Penzionu, 1. patro, vchod z ulice Mostecká kolem prodejny kol a dvorem ze zadní části budovy, nebo dvorem od OSSZ)

KONTAKT: infoevvo@seznam.cz
605 806 840

Upozorňujeme návštěvníky kavárny, že kapacita je 18 osob.
Děkujeme za pochopení. Rezervace možná na kontaktním telefonátu či e-mailem.

Uklidme svět – Uklidme Česko, 6. dubna 2019

Uklidme svět Uklidme Česko!

Staroměstský Den Země – uklidme svět, 13. dubna

www.klubkosm.cz

POZVÁNKA NA WORKSHOP PRO KOORDINÁTORY EVVO 30. 4. 2019
9.00 - 15.30

Zvyšování kvality měřského životního prostředí

PROGRAM

SKANZEN ROCHUS
Uherské Hradiště

OD FAŠANKU DO VELIKONOC
lidové tradice od konce zimy do začátku jara

sobota 13. dubna 2019 od 13:00 do 17:00 hodin

PROGRAM

- Velikonoční občůška slahačů
- Ukázkový pletení velikonočních pomlázek a zdobení kraslic
- Vynášení smrků, přinášení lístečka
- Tvořivé dílny pro děti
- Povídaní o tradicích
- Ochutnávka mladých vín
- Možnost prohlídky kaple sv. Rocha

Den Země – Uherské Hradiště, 14. dubna 2019

Den Země – Zlín, 16. dubna 2019

DEN ZEMĚ

- Hravá a poznávací stanoviska
- Naučná stezka
- Pohybové aktivity
- Workshopy pro děti i dospělé
- Hudební program

Den Země
14. duben 2019 | Kunovský les

Dopolední program
8:00-10:00 hod. | Kunovský les

Odpolední program
13:30-17:30 hod. | Kunovský les

Den Země – Rožnov pod Radhoštěm, 23. dubna 2019

Velikonoční jarmark na Envi
Neděle 14. dubna 2019 od 13:30 hod.

Program

- "Velikonoční pásmo" - vystoupení dětí ze ZŠ Společná Práze - žijte tradice, poznávejte se (jehly a dřevo velikonočně)
- Velikonoční jarmark - prodej výrobků a pomlázek značky PŘÍRODNÍ VÝROBY (jehly, vlněná příze, šifony, mléčná vejplka, mýdla...)
- Tvořivé dílny - malování vejplky, přínášání vejplky, malování vejplky
- Součástí jsou dětské atrakce

Těšíme se na Vás.

DEN ZEMĚ
úterý 23. 4. 2019
v Rožnově

DEN ZEMĚ PRO MŠ A ZŠ V MĚSTSKÉM PARKU 9-13 hodin

- ZŠ ČSOB Rožnov a Škola OHD Rožnov připravily ústřední ústředí, příroda Rožnov a přírodní zahrady
- stanoviště: ekologické znalosti Rožnov s workshopem - ústředí pedagogika
- prohlídka lesa, ústředí a praktická poznávací hra
- a FCC Česká republika, s.r.o.

DOBROVOLNICKÝ DEN – UKLIDME ČESKO

ÚKLID ROŽNOVA PRO MŠ A ZŠ SE STŘEDISKEM VOLNÉHO ČASU

DEN ZEMĚ ve Vsetíně
25. DUBNA 2019

www.alcedovsetin.cz
www.liska-evvo.cz

Tý-den Země pro školy, 23.–26. dubna 2019

www.parkrochus.cz

Den Země ve Vsetíně, 25. dubna 2019

Pestrý program pro školy, rodiny s dětmi a vsetínskou veřejnost. Minijarmark tradičních řemesel.

Líska

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 7/2019

strana 2

Osvětové kampaně LÍSKY

Tisková zpráva | Vsetín | 1. 4. 2019 | **Ptačí zpěv každoročně oznamuje jaro**
Ptáci – žijí tady s námi, 10. ročník osvětové kampaně LÍSKY

Ptactvo po staletí vnímáme jako posly probouzející se přírody a teplých dnů. Přitom patří k jedné z nejohroženějších skupin živočichů, kteří potřebují naši pozornost, starostlivou péči a aktivní ochranu.

„V letošním roce ve Zlínském kraji zahajujeme jubilejní 10. ročník kampaně „Ptáci – žijí tady s námi“. LÍSKA a její členské i partnerské organizace, školy a zájmové spolky připravují na dubnové dny rozmanité aktivity, které přispívají k informovanosti i osvětě, udržení podmínek pro zachování biodiverzity druhů ptactva a jejich populace v blízkosti lidských sídel,“ řekla předsedkyně LÍSKY Iva Koutná s tím, že do kampaně se zapojují především střediska ekologické výchovy i volného času, neziskové organizace, školy a muzea.

Napříč regionem se chystají vycházky, exkurze, besedy, soutěže, výstavy, přírodovědná pozorování, výukové programy nebo nejrůznější dílny, v nichž se můžete naučit vyrábět ptačí budky, krmítka nebo pítka. „Smyslem je naše aktivity vzájemně propojit a nabídnout dětem i dospělým ověřené rady a náměty, jak pomáhat ptactvu v zahradě, obcích a městech i ve volné přírodě, pozvat děti do přírody a podpořit jejich aktivní pobyt i učení venku“ přiblížila smysl kampaně Iva Koutná.

Koordinátorem kampaně je LÍSKA, která připravuje metodické listy, plakáty a materiály pro školy a další zájemce. Odborným garantem je Středisko volného času Klubko ve Starém Městě. Programy jsou připraveny v Uherském Hradišti, Starém Městě, Vsetíně, Valašském Meziříčí, Veselí nad Moravou i Zlíně. Přehled aktivit je zveřejněn na www.liska-evvo.cz nebo na facebookovém profilu kampaně „Ptáci – žijí tady s námi“, kde se také budou objevovat rady a náměty či zprávy z ptačí říše.

Kampaň je inspirována významnými „ptačími“ dny:
1. dubna – Mezinárodní den ptactva,
4.–5. května – Vítání ptačího zpěvu.
Česká společnost ornitologická každoročně od roku 1992 vyhláší **Ptáka roku**. „Posláním této akce je upozornit na zajímavé ptačí druhy žijící kolem nás a vybídnout veřejnost k jejich sledování a praktické ochraně, zvýšit zájem o ptactvo a přírodu vůbec. Letos je ptákem hrdlička divoká,“ připomněla Iva Koutná

www.birdlife.cz/ptak-roku-2019-hrdlicka-divoka/

Více o kampani a materiály ke stažení na www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Náměty na venkovní aktivity do školní výuky najdete na www.ucimesevenku.cz

Informace k tématu poskytuje Česká ornitologická společnost, na webu www.birdlife.cz

10. ROČNÍK OSVĚTOVÉ KAMPANĚ
PTÁCI – ŽIJÍ TADY S NÁMI

1.–30. 4. 2019
Kalendář místních a regionálních akcí ve Zlínském kraji

Práskem roku 2019 je HRDLIČKA DIVOKÁ www.birdlife.cz	NÁZEV AKCE	MÍSTO KONÁNÍ A ČAS - KONTAKT NA POŘADATELE
	Výukový program Pestrost ptačího světa, duben v rámci kampaně za zvýhodněnou cenu 20 Kč/žák	Zlínský kraj cevzabka@klubkosm.cz
	Výukový program Ptáci svět, duben	Zámek Lešná u Valašského Meziříčí zemanova@muzeuvalassko.cz
DUBEN		
14.	Ornitologická procházka Ptáci ráno	Uherské Hradiště, Kunovský les – u pískovité, 8.00 hod. lena.pavelcikova@ddsmskula.cz - tel.: 733 500 233
15.	Vycházka Za ptačím zpěvem	Vsetín, stezka kolem Bečvy, start i cíl u SŠ Kostka Jaroslava Ševčíková, jaroslavasevcikova@seznam.cz
18.	Vycházka Za ptačím zpěvem	Vsetín, stezka kolem Bečvy, start i cíl u SŠ Kostka Jaroslava Ševčíková, jaroslavasevcikova@seznam.cz
25.	Den Země ve Vsetíně	Vsetín, Panská zahrada www.acedovsetin.cz
27.	Exkurze pro veřejnost Ptáci Zarazického výžaku	Veselí n. M., Bartolomějské nám, sraz v 8.00 hod http://vis.bilekarpaty.cz/
28.	Otevření Bludistě v přírodě	Centrum Veronika Hostětín https://hostetin.veronica.cz/bludiste-v-prirode
30.	Seminář Zvyšování kvality městského životního prostředí	Fakulta logistiky a krizového řízení, UTB, Studentské nám. 1532, Uherské Hradiště - lehejcek@utb.cz
KVĚTEN		
1.	Vítání ptačího zpěvu	Valašské ekocentrum, Valašské Meziříčí www.ochrancz.cz
	Otevírání pastvin a stavení máje	Skanzen Rochus Uherské Hradiště, 10-17 hodin, info@parkrochus.cz - 739 387 774
4.	Vítání ptačího zpěvu	Vsetín, vchod do Panské Zahrady, 8.00 hod., 49.3378222N, 17.9958803E tyller@muzeuvalassko.cz
5.	Vítání ptačího zpěvu	Lešná u Valašského Meziříčí, zámecký park, 8.00 hod., 49.5191803N, 17.9301125E tyller@muzeuvalassko.cz

Jaro ožívá – Spring Alive
Sledujte přilet posílá jara a jejich první pozorování zadejte na www.springalive.net

20. 3. Světový den vrbáčů | 1. 4. Mezinárodní den ptactva | 4.–5. 5. Vítání ptačího zpěvu

Metodické listy do výuky či materiály k tématu můžete získat v LÍSCĚ - infoevvo@seznam.cz

Více informací na www.liska-evvo.cz a na webech zapojených partnerů. [www.facebook.com/Ptáci – žijí tady s námi](http://www.facebook.com/Ptáci-žijí-tady-s-námi)

Zvěre Vás
na ruzní ornitologickou vycházku do luk Zarazického výžaku.

sobota
27.
dubna

EXKURZE PRO VEŘEJNOST KE „DNI ZEMĚ“ 2019
s průvodcem Karlem Šimečkem a Janou Rezníčkovou

Ptáci
Zarazického výžaku

Sraz: v 8.00 nán. Bartolomějské u kažny
Předpokládaný počet: v 10.00
Účastnický poplatek: 45 Kč/osobu
Přihlášení: **nejpozději 2 dny předem**
na e-mail: reznickova@bilekarpaty.cz
Uvidíte i telefonní kontakt, abychom vás mohli operativně informovat v případě odkladu či zrušení výpravy nebo jiné změny.
V případě vyložené deštivé počasí bude výlet odložen nebo zrušen, na což budou přihlášení zájemci upozorněni telefonicky a e-mailem.
Více informací na <http://vis.bilekarpaty.cz/>

Vzdělávací a informační středisko BÍLÉ KARPATY, s.p.a.
nám. Bartolomějské 47, 698 01 Veselí nad Moravou
tel.: 518 322 545 e-mail: vis@bilekarpaty.cz • <http://vis.bilekarpaty.cz>

Liska

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 7/2019

strana 3

Osvětové kampaně LÍSKY

Zapojte se do osvětových kampaní LÍSKY

Hlavním cílem kampaní je osvěta témat s dopadem na šetrnější a odpovědnější přístup k přírodě a životnímu prostředí.

V rámci každé kampaně se na území Zlínského kraje konají rozmanité akce. **Jak se můžete zapojit vy?**

- vyhlášením soutěže,
- přípravou přednášky, seminářů a besed, exkurzí a vycházek,
- promítáním tematických filmů,
- nabídkou výukových programů pro školy,
- pozváním na slavnost, piknik či snídani,
- v případě podpory fair trade se můžete domluvit s místní kavárnou či čajovnou, zda by nechtěli v daném termínu prodávat mimo jiné i zboží s označením fair trade,
- můžete také přispívat svými zkušenostmi, příběhy, příklady dobré praxe, postřehy nebo i odbornými názory, poradenstvím či náměty na aktivity na facebookovém profilu kampaní, www.liska-evvo.cz
- umístěním banneru kampaně na váš web,
- sdílením akcí na vašem FB, webu apod.

CO MUSÍTE PRO ZAPOJENÍ UDĚLAT:

Pošlete přes google formulář základní info o akci v **dané kampani**, ideálně min. 14 dnů před zahájením dané kampaně:

Ptáci (1.–30. 4.)   **Přírodní zahrada (1. 5.–30. 6.)**

Fair trade (9.–31. 5.)   **Stromy a my (15. 9.–31. 10.)**

Pokud plánujete uspořádat **Férovou snídani**, doporučujeme registraci na www.ferovasnidane.cz, kde také získáte veškeré potřebné informace.

Kontakt: koutna.iva@seznam.cz

Vítání ptačího zpěvu 2019

Výzva organizátorům akcí Vítání ptačího zpěvu. Ten tradičně připadá na první květnový víkend, letos tedy 4.–5. května 2019. Pokud plánujete akci spojenou s oslavou příchodu jara v ptačí říši, prosíme o nahlášení data, hodiny a místa srazu, přibližného programu a kontaktů na organizátory nejpozději do 1. 4. 2019, nejlépe přes Google formulář.

<https://www.birdlife.cz/vyzva-organizatorum-vitani-ptaciho.../>

Letošní novinkou je upozornění na „šanci na hrdličku“ (možnost zaškrtnutí ve formuláři). Ne všude je možné hrdličku divokou zastihnout, ale třeba právě na vaší vycházce ji pravidelně pozorujete. Rádi bychom na tuto možnost návštěvníky upozornili a tím i propojili Vítání s Ptákem roku.

Případná pdf pozvánek můžete posílat na dobruska@birdlife.cz.

Jaro ožívá – Spring Alive

Sledujte přilet poslu jara a jejich první pozorování zadejte na www.springalive.net.

Férová snídane 2019

Letos piknikujeme v sobotu 11. května 2019. Všechny podklady k organizaci najdete na <http://bit.ly/podklady-snidane>. Můžete se pustit do přípravy, koukněte do manuálu, zvete kamarády, oslovte místní média. A těšte se na organizační balíček.

Pár organizačních informací:

Mapu míst najdete zde www.ferovasnidane.cz, dohledat se můžete navigací v mapě nebo po rozkliknutí seznamu míst ikonou dvířek v levém horním rohu mapy.

Využijte facebook, vytvořte si sami událost – můžete lidi nejen pozvat, ale také spolu sdílet místa, kde se u vás dají sehnat farmářské sýry a vajíčka nebo fairtradové džusy a káva. Sdílet můžete také příspěvky na www.facebook.com/ferovasnidane.

Dostaňte informaci o akci do médií, pošlete pozvánku do přehledu kulturních akcí ve vašem městě, dejte ji na vlastní stránku, oslovte místní novináře.

Vytvořte si organizační tým. Nebuďte na organizaci pikniku sami. Je fajn mít někoho na navlékání a instalaci vlaječek, na zabavení dětí a na focení.

Férová snídane začínala v roce 2011 se 41 zapojenými místy, loni už snídalo díky 172 organizátorkám a organizátorům přes 8100 lidí. O akci jsme zaregistrovali přes 300 zmínek v médiích, včetně dvou reportáží České televize. Během tohoto piknikového happeningu na podporu pěstitelů snídají místní fanoušci fair trade a odpovědné spotřeby na veřejném místě. Účastníci si na snídani přinášejí vlastní dobroty, ať už fairtradové (káva, čaj, ovocné džusy) nebo lokální (mléko, vajíčka, med). Férové snídane jsou nejen příjemnou komunitní akcí, ale také vedou k navyšování povědomí o fair trade a životních podmínkách pěstitelů! Ti totiž často žijí v chudobě mimo pozornost veřejnosti. Sledujte příběhy pěstitelů a dění okolo fair trade na www.fairtrade-cesko.cz a www.facebook.com/fairtradeCZSK.

Elektronické verze materiálů včetně plakátu, manuálu a vzorové tiskové zprávy najdete na <http://bit.ly/podklady-snidane>.

Novinky k akci na www.facebook.com/ferovasnidane.

Náměty, doporučení a inspirace

Škola venku! V květnu oslaví svátek školní zahrady.

České školy se mohou letos v květnu již podruhé připojit k celosvětové kampani Měsíc školních zahrad, která chce upoutat širší pozornost ke školním zahradám, hřištím a dvorkům. Záměrem této iniciativy je, aby se prostředí venku – za okny školy – stalo nedílnou součástí života pedagogů i jejich žáků. „Chceme povzbudit školy a učitele, aby s dětmi aktivně trávili čas venku a objevili pestré možnosti, které jim venkovní prostředí nabízí k výuce, odpočinku i setkávání,“ vzkazují Nadace Proměny Karla Komárka, vzdělávací centrum Tereza a střediska ekologické výchovy Chaloupky a Lipka, partneři Měsíce školních zahrad v České republice.

Význam školních zahrad pro zdravý a všestranný rozvoj dětí celosvětově roste. Okruh míst, kde se mohou děti mimo školu volně pohybovat a objevovat svět, se totiž za posledních 100 let značně zúžil. Z rozsáhlého výzkumu České děti venku, který v roce 2016 realizovala Nadace Proměny Karla Komárka, navíc vyplývá, že **typický český školák stráví ve všední den na internetu, hraním her nebo sledováním televize dva a půlkrát více času než venku** (1:41 venku vs. 4:14 u médií). Výzkum také ukázal, že **během výuky se dnes ven dostane jen menšina dětí** (nejčastěji na hřiště, v 8% případů). Smyslem Měsíce školních zahrad je upozornit na řešení, která mohou tento trend změnit. „Škola může množství i kvalitu času, který děti tráví venku, významně ovlivnit. Klíčová je míra propojení venkovního prostředí s jejím každodenním životem a vzdělávacím programem. Tohle u nás zatím bohužel moc nefunguje – chybí lepší povědomí o výhodách pro děti, samotné učitele a v důsledku i pro rodiče, není ani dostatečná podpora shora,“ říká **Jitka Přerovská z Nadace Proměny**. „V první řadě chceme školám říct, že v tom nejsou samy. Uvědomujeme si, že jsou pod velkým tlakem, připojení ke kampani je proto velmi jednoduché: stačí dát o sobě vědět. Propojení těch, kdo už benefity „školy venku“ znají nebo dokonce běžně využívají, s těmi, kdo jsou na samém začátku, je základem pro nastartování větších změn.“ Jak o sobě dát vědět, i potřebnou dávku inspirace a praktických informací, najdete na webu kampaně: www.mesicskolnichzahrad.cz.

Co školám vzkazují a doporučují partneři Měsíce školních zahrad?

„Bylo by krásné učit venku pravidelně, využívat nejbližší okolí k hrám i učení a mít navíc podporu vedení školy i rodičů. Někdy je ale náročné vše zvládnout hned. Kampaň je ideální příležitost, jak pomalu objevovat s dětmi cestu ven, navíc s podporou zapojených organizací i aktivních učitelů.“ **Vzdělávací centrum Tereza**

„Představte si zpocené děti a učitele ve vydýchaných místnostech, kde je v půlce května na padnutí, nebo to, jak se učitel marně snaží zatemnit místnost, aby dětem promítl film o hmyzu nebo stromech z české přírody. A pak si představte učitele s dětmi venku – pod stromem, v zahradě, parku, altánu – kde je učit všechno. Snad neexistuje látka, která by se nutně musela učit jen uvnitř školy.“ **Chaloupky o.p.s.**

„Školní zahrada je přírodní učebna, která nabízí místo k bádání, učení, poznávání světa kolem nás a také k rozvoji osobnosti tím nejpřirozenějším způsobem. Nemusí být pouze místem pro výuku pěstitelských prací, naopak toho může nabídnout mnohem

více! Věříme, že ji budete chtít využívat ve všech předmětech a po celý rok!“ Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání

„Skutečný svět výzev a poznání začíná hned pod školními okny. Stačí ho objevit a uvědomit si jeho mnohdy nedoceněný význam. Zahrada je navíc svět, který můžete plně přizpůsobit potřebám své školy. Oslavujte už proto, že školní zahradu, dvůr nebo hřiště máte. Jinde ve světě to vůbec není samozřejmost.“ **Nadace Proměny Karla Komárka**

Iniciativa Měsíc školních zahrad, která propojuje školy už ve 22 zemích světa, vzešla od Mezinárodní asociace školních hřišť a zahrad (ISGA). ISGA sdružuje odborníky na vzdělávání, architektky, zástupce neziskovek i univerzit z více než dvaceti zemí světa, kteří usilují o proměnu charakteru školních zahrad tak, aby dětem zajišťovaly lepší prostředí pro hru a učení. **Nadace Proměny Karla Komárka je členem ISGA.**

Měsíc školních zahrad v loňském roce pomohl desítkám škol, učitelům i dětem být v květnu více venku. Jak se připojit k letošní oslavě? Informace, inspiraci a podporu najdete na: www.mesicskolnichzahrad.cz

LÍSKA podpoří Měsíc školních zahrad v rámci osvětové kampaně Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny, <http://www.liska-evvo.cz/doc/prirodni-zahrada-priroda-pod-nasimi-okny>

Náměty, doporučení a inspirace

Zapojte se do Evropského týdne udržitelného rozvoje

Cílem je dát najevo, že chceme a můžeme žít ve společnosti, která bere ohledy své okolí a na ty, kteří přijdou po nás.

V týdnu od 31. května do 5. června, se budou konat přednášky, diskuse, exkurze, výstavy, či sousedská setkání atd.

Pozvánky na akce najdete na www.tydenudrzitelnosti.cz

Zde také můžete registrovat vlastní akci. Pro pedagogy a vychovatele je na webu připravena speciální sekce, kde jsou k dispozici nejrůznější metodiky pro učitele z oblasti environmentální výchovy.

Strom roku 2019

Roste ve Vašem okolí strom, který si zaslouží pozornost a péči? Přihlaste jej do dalšího ročního populární ankety www.stromroku.cz

Dvanáct nejzajímavějších finalistů bude soutěžit o titul Strom roku 2019 v letním online hlasování.

Nejpopulárnější strom navíc postoupí do celoevropského kola.

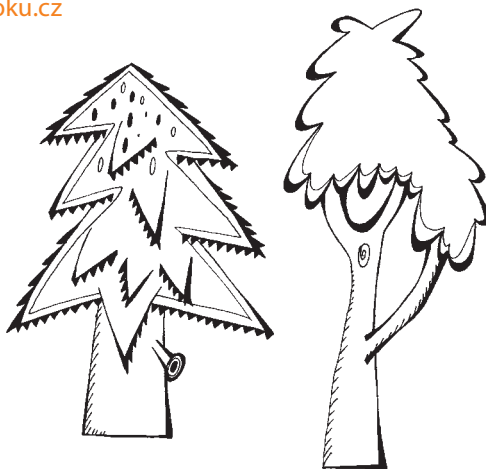
Uzávěrka návrhů do ankety je

30. dubna 2019. Strom jednoduše

přihlásíte přes online formulář

na www.stromroku.cz.

Děkujeme, že nám pomáháte vyprávět příběhy těch, kteří sami nemluví.

Pomozte nám zachránit farmáře

Proč a jak učit o farmaření – inspirace a nabídka programů na webových stránkách projektu Pomozte nám zachránit farmáře, jeho příběh minulý i budoucí. <https://www.pomoztenamzachranitfarmare.cz/>

Programy pokračují na území Zlínského kraje i v roce 2019. Informace na infoevvo@seznam.cz

Zapojte se a sledujte iniciativu Ministerstva životního prostředí #dostbyloplastu

www.mzp.cz/ či www.nepetuj.cz

Ochrana přírody, nejčastější dotazy: www.ochranc.cz/inpage/nejcastejsi-dotazy/

STOP palmovému oleji, www.stoppalmovemuoleji.cz/

Zdroje (nejen) pro EVVO

Výzvy Erasmus plus

www.ef-czech.cz/erasmus/

Výzva Nadace VIA „Živá komunita“ –

program podporující aktivní lidi, kteří chtějí zlepšit život ve své sousedské komunitě.

www.nadacevia.cz/ziva-komunita

NROS ve spolupráci se společností

ŠKODA AUTO vyhláší výzvu k podávání žádostí o nadační příspěvky v grantovém programu ŠKODA Stromky.

Finanční podpora je určena na nekomerční výsadbu stromů se zaměřením na: zelené pásy mezi komunikacemi a obcemi, rekultivace území, revitalizace po kalamitě atd., zvyšování biodiverzity lesních porostů. Celkem bude v roce 2019 rozděleno 3 000 000 Kč.

Výzva trvá do 30. 6. 2019.

Více na <https://www.nros.cz/.../firem.../grantovy-program-skoda-stromky/>

Klub ambasadorů FT

Klubový program pro žáky a studenty vsetínských i okolních základních a středních škol, zejména členy řídicích skupin škol pro fair trade.

- Globální témata. Udržitelný rozvoj. Mezinárodní solidarita. Zájem o společenské dění. Dobrovolnictví. Osobnostně sociální rozvoj.
- Společná příprava akcí na podporu fair trade, prezentace a osvěta tématu.
- Výměna zkušeností a inspirace.
- Osobnostně sociální rozvoj, podpora znalostí, dovedností, schopností a postojů k aktivnímu přístupu ke světu kolem nás, samostatnosti, tvořivosti, kritickému myšlení a sebevědomí žáků, zvládání situací a úkolů, které jsou jim svěřeny a uloženy.

www.liska-evvo.cz/doc/klub-ambasadoru-ft

ZVEME VÁS NA SETKÁNÍ

KLUBU AMBASADORŮ FAIR TRADE
VE ŠKOLNÍM ROCE 2018/2019

SETKÁNÍ:
úterý
8. ledna, 5. února,
30. dubna 2019,
16.00 – 17.00 hodin

CO VÁS ČEKÁ:
Společná příprava akcí a programů v roce 2019.
Klubové záležitosti a nápady.
Příprava a rozvoj znalostí a dovedností, například: jak připravit akci, kampaň, napsat tiskovku apod.

DOPORUČENÝ VĚK:
12–16 let

MÍSTO:
LÍSKA,
Dolní náměstí 429,
Vsetín
(řehovská budova vedle Petříkovic,
1. patro, vchod z ulice Mostecká
kolem prodejny kol, přes dvůr,
ze zadní části budovy,
nebo od DČSZ)

INFORMACE A KONTAKT:
Iva Koutná
koutna.iva@seznam.cz
tel.: 605 806 840

Učíme se venku

Otevřený společný projekt a kampaň více organizací. LÍSKA je jednou z nich. Projekt spojuje učitele, rodiče i odborníky. Podporuje hru a učení venku jako předpoklad zdravého rozvoje dětí. Chceme, aby se učení venku stalo běžnou součástí výuky v našich školách a zažívalo ho každé dítě.

www.ucimesevenku.cz

■ **Učíme se VENKU.** Stahujte inspiraci zdarma:

<http://ucimesevenku.cz/stahuji/>

Baví učitele učit venku? Mrkněte na video.

<https://www.facebook.com/ucimesevenku.cz/videos/288881058457555/>

Inspirativní příklady Učíme se venku

Jak se ZŠ Kunratice učí venku – článek a video a propojení s <https://ucimesevenku.cz/>

www.idnes.cz/zpravy/domaci/uceni-venku-skoly-skolky-prirodopis-skoro-vsechno.A190312_120706_domaci_brzy

■ **Družiny venku**

Chcete být s vaší družinou venku během celého roku, ale nenapadají vás pořád nové a nové nápady, jak si tam mohou děti hrát?

STÁHNĚTE SI ZDARMA NÁPADY PRO DRUŽINY:

– celá publikace ke stažení zde: <https://bit.ly/2FJ1JWE>

– podívejte se a sdílejte video k Družinám, ať obletí všechny družinářky a družináře, video k vidění na stránkách

<https://lesveskole.cz/cz> nebo na YouTube <https://bit.ly/2HZZLTo>

„Sluší se, abychom se učili pokud možno nikoli z knih, nýbrž z velké knihy přírody, od nebes i země, do dubů a buků.“

Jan Amos Komenský, Velká didaktika

Zprávy z webových stránek a tisku, odborné články

V Hostětíně vzniklo originální Bludiště v přírodě

V Hostětíně, malé obci v Bílých Karpatech, mají turistický unikát. Vzniklo zde originální “Bludiště v přírodě”, terénní kvíz, při kterém se můžete i ztratit. Slavnostně se bude otevírat 28. dubna 2019.

Osm přírodních interaktivních stanovišť a odpovědi na otázky schované v lesích vás hravou formou badatelské výuky vtáhnou do tematiky hospodaření, ochrany a kvality vody. Vráťte se k přímému kontaktu s přírodou, naučíte se ji číst a chápat, obnovíte si svůj přirozený smysl objevovat a orientovat se v terénu. Na vlastní kůži si zkusíte splachovat záchod dešťovou vodou, sundáte si boty a budete zjišťovat kvalitu vody v potoce, půjdete po stopách dešťové kapky nebo raka v divočině. Zjistíte také, odkud se objevuje pitná voda ve vašem kohoutku nebo kolik vody a peněz můžete ušetřit, když budete využívat namísto pitné vody dešťovou a co vše na to potřebujete.

Bludiště – to je osm panelů v krajině okolo Hostětína. Úvodní panel Bludiště najdete na moštárně u Centra Veronica. Další tři vás povedou lehkou cestou po zahradě ke kořenové čistírně, ale následující čtyři vás vyzvou do hlubšího lesa a divočejšího terénu. Nebojte, zvládnete to! Celou dobu budete mít k dispozici mapku stanovišť, abyste se v terénu neztratili. Mapku najdete na prvním stanovišti a můžete si ji i stáhnout z webu.

Bludiště pro vás sestavili odborníci z celé ČR. Je celoročně volně přístupné dětem, mládeži i široké veřejnosti, a to ve dvou modulech: samoobslužné nebo moderované jako výukový program nebo orientační běh.

Více info: <https://hostetin.veronica.cz/bludiste-v-prirode>

Hodina Země 2019 – Jak to dopadlo?

V rámci celosvětové kampaně Hodina Země zhasla světla ve 165 obcích, 77 firmách, u 750 jednotlivců, kteří se zaregistrovali na webu. Konalo se 14 veřejných akcí. Zhasly hlavní památky největších měst, Praha, Brno, Ostrava i Plzeň, a veřejné osvětlení ve stovce menších obcí. Ti všichni pomohli zvýšit povědomí o klimatické změně. Emise skleníkových plynů musí začít rychle klesat, na polovinu do roku 2030!

Podívejte se, kdo zhasl, na fotografie ze zhasnutých míst.

www.hodinazeme.cz

Cena Josefa Vavrouška

Přihlaste významnou osobnost na poli zdravého životního prostředí a udržitelného rozvoje. Nominace jsou otevřeny až do 10. dubna na: www.cenajosefavavrouska.cz

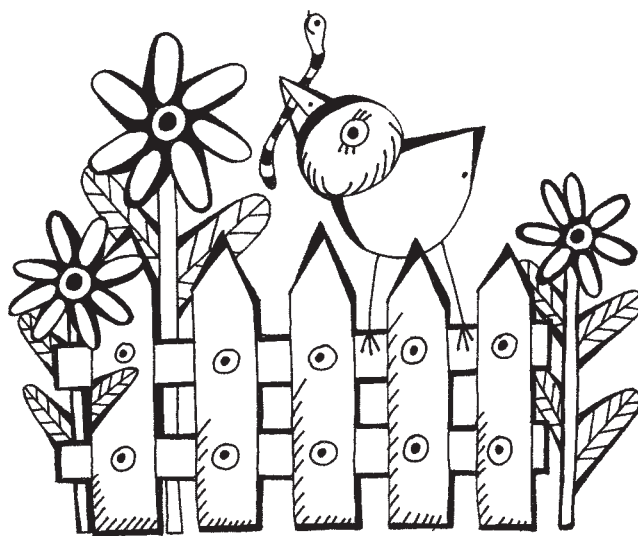
Publikace, časopisy, videa, učební pomůcky a další pomocníci

- Máte hodinku času? Poslechněte si zajímavou **zvukovou koláž Filipa Jakše o ptáčích a lidech, kteří se jim věnují**, <https://vltava.rozhlas.cz/vabeni-sit-krouzkovani-let-radiodokume>
- **Zahrada pro včely**
Výborná kniha, která pomůže každému, kdo má i jen mini, ale i maxi zahradu, k přetvoření na opylovačům přátelský kout. Najdete v ní nejen tipy na jednotlivé rostlinky a jejich výsadbu tak, aby neustále něco kvetlo, ale i rady co sázet na suchá nebo naopak zamokřená stanoviště. Vše je doprovázeno fotkami rostlinek. Nemůže samozřejmě chybět i pasáž o opylovačích a jejich významu.
www.zelenadomacnost.com/k/literatura-o-cmelacich
- **Bylinkové pohádky, Jana Burešová**
Pohádky ze světa, kde žijí princové, víly, čarodějnice a králové, kde dobro vítězí nad zlem a být čestný se vyplácí. Co pohádka, to jedna bylinka a poučení.
www.albatrosmedia.cz
- **Šikovní námět pro děti** <https://hravouka.circusatos.com/>
- **PEXETRIO – PEXESO, JAK JEJ NEZNÁTE**
Návod ke hře najdete zde: <http://www.pexetrio.cz/user/documents/upload/Pexetrio-herni-varianty.pdf>.
- **Den Země – inspirace pro předškoláky i školáky**
www.raabe.cz/aktuality/den-zeme-inspirace-pro-predskolaky-i-skolaky.aspx
- **Příručka malého zahradníka**
Více než 60 zahradnických rad k pěstování na balkoně, parapetu i v kuchyni, recepty, nápady na hry a návody pro kutily.
www.albatrosmedia.cz
- **Vydali jsme pro vás nové číslo novin Poctivě vyrobené**
Najdete v něm příběhy výrobců, rozhovory, příklady a inspirace, přehled prodejen i nabídku akcí na období únor – srpen 2019. V elektronické podobě na webu LÍSKY.
www.liska-evvo.cz/doc/noviny-poctive-vyrobene-4
- **Pomůcky pro polytechnické vzdělávání Učíme se s POLY**
LÍSKA vytvořila výukové sady pomůcek pro polytechnické vzdělávání v MŠ na téma VZDUCH, SLUNCE, VODA, ZEMĚ, MATERIÁLY, ŘEMESLA a ZAHRADA. V případě zájmu o pomůcky pro polytechnické vzdělávání ve vaší MŠ nás neváhejte kontaktovat na infoevvo@seznam.cz

Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** poradí Ekologický institut Veronica
<http://www.veronica.cz/?id=418>
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku:**
http://www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín**
<http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>
- **Ekozahrady**, <http://barevnezahrady.cz/ekozahrady/>
- **Osivo vhodné pro přírodní zahradu** nakoupíte na webu www.permaseminka.cz, nebo <https://www.permaland.cz/>
- Na webu LÍSKY najdete **odkaz Jak na školní přírodní zahradu**, www.liska-evvo.cz/doc/jak-na-skolni-prirodni-zahradu
Poradíme vám, jak na školní zahradu krok za krokem: plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků pro přírodní zahradu, úprava, využití pro výuku i volnočasové aktivity, vč. architektonických návrhů zkušených architektů, zapojení rodičů a dalších partnerů. **Poskytneme či zapůjčíme publikace a pomůcky.**
- **Školní zahrada.** Prostřednictvím webu www.skolni-zahrada.cz můžete dostávat zdarma **časopis Školní zahrada**. V tištěné verzi vychází jako příloha časopisu Bedrník. Na webu najdete interaktivní mapu školních zahrad, kam můžete přidat i tu vaši.

- **Semínkovny ve Zlínském kraji**
Iniciativa na podporu semenaření a sdílení osiva ze zahrádek
seminkovny.com
Základní škola Vsetín, Rokytnice
Kontakt: Semínkovna, ZŠ Vsetín, Rokytnice 436, 755 01 Vsetín,
e-mail: seminkovnavsetin@centrum.cz
Centrum Veronica Hostětín
Kontakt: Centrum Veronica Hostětín, č.p. 86, 687 71 Hostětín,
www.hostetin.veronica.cz

Vzdělávání a metodická podpora EVVO

Akreditované vzdělávací programy LÍSKY a členských organizací:

Nový kurz akreditovaného specializačního studia pro školní koordinátory EVVO v MŠ, ZŠ, SŠ i SVČ.

Zajímavý, inspirativní a praktický kurz se zkušenými lektory ve skupině stejně zaměřených učitelů.

Splňuje požadovanou akreditaci a je možné jej hradit také z tzv. „šablon“. Jedná se o studium k výkonu specializovaných činností dle § 9 písm. d) vyhlášky č. 317/2005 Sb.

Rozsah 250 vyučovacích hodin přímé výuky.

Účastníci získají: osvědčení, sadu materiálů do výuky.

Informace a přihlášky: infoevvo@seznam.cz

<http://www.liska-evvo.cz/doc/specializacni-studium-koordinator-evvo-kurz-iii>

POZOR
změna termínu:
**začínáme
v září 2019**

Hájenska Semetín,
Vsetín s výjezdy
na organizace
ve Zlínském
a Jihomoravském
kraji

Rozšiřující studium pro koordinátory EVVO

LÍSKA nabízí NOVĚ rozšiřující akreditované studium pro koordinátory EVVO, 3 moduly v rozsahu 40 hodin.

kurz I – pro absolventy studia 2017–2018 (obsazeno)

kurz II – pro absolventy studií 2010–2012, 2016–2017

Úhradu nákladů na tyto kurzy lze čerpat z tzv. „šablon“.

Garant kurzů: Mgr. Iva Koutná, koutna.iva@seznam.cz

V LÍSCĚ Vám poradíme:

- Jak se zapojit do zajímavých projektů pro školu či organizaci.
- Jaká je nabídka vzdělávacích programů v našem regionu i mimo něj. Připravíme či vyhledáme pro vás vzdělávací program na míru.
- Jaká je nabídka regionálních osvětových akcí, kampaní, soutěží a jak se do nich zapojit.
- Kde získat finanční zdroje.

Zajistíme konzultace k tématům:

- strategické plánování,
- komunitní rozvoj, facilitace veřejných setkání,
- příprava a zpracování projektové žádosti na získání finančních zdrojů, vč. tzv. „ŠABLON“,
- realizace konkrétních akcí a programů pro různé cílové skupiny, vč. aktivit do tzv. „ŠABLON“ či implementaci Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání,
- **přírodní zahrada** – plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků, úprava, didaktické využití pro rozmanité aktivity, vč. architektonických návrhů architektů,
- zelené úřadování.

Kontakt: 605 806 840

infoevvo@seznam.cz

Programy a služby LÍSKY a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

■ **Knihovna LÍSKY:** publikace a metodiky z oblasti EVVO, pedagogiky a didaktiky, lektorských dovedností, řízení neziskových organizací, volnočasových aktivit, ochrany přírody a krajiny i z dalších oblastí.
Výpůjční doba v otvíracích hodinách kanceláře LÍSKY, <http://www.liska-evvo.cz/doc/knihovna>

■ Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě MR-KEV** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Veškeré informace o podmínkách registrace naleznete na: <http://www.pavucina-sev.cz>, sekce Pro školy.
Krajským koordinátorem ve Zlínském kraji je **ALCEDO – středisko volného času Vsetín**, zde získáte další informace a přihlášky, alcedo@alcedovsetin.cz

Celodenní akreditovaná vzdělávací akce, LÍSKA/6

Školní přírodní zahrada objevitelská bádání

10. dubna 2019 | 9–15.30
Dům dětí a mládeže Uherské Hradiště

Lektor Lenka Pavelčíková

- Proč s dětmi do zahrady
- Aktivity
- Praktické ukázky pro výuku
- Náměty na zahradní prvky vyrobitelné s dětmi a jejich výroba
- Prohlídka zahrady s komentářem a doporučeními
- Konzultace vašich námětů a dotazů

Doporučeno: MŠ, ZŠ, SVČ, ŠD, ŠK, dětské skupiny, lesní školky, mateřská centra, rodiče.

Seminář z podstatné části proběhne ve výukové zahradě líšky Bystroušky v DDM Uh. Hradiště. Každý účastník získá metodické publikace „Objevujeme a pozorujeme přírodu se skřítkem Lískáčkem“, „Zahrada plná dobrodružství“ a soubor pracovních listů.

Účast na semináři je zdarma. Akce je hrazena z projektu „Podpora badatelské výuky v zahradách škol“ podpořeného Zlínským krajem.

Přihlášky posílejte do pondělí 8. dubna 2019 na email lenka.pavelcikova@ddmskula.cz

Zlínský kraj | ŠIKULA | Přírodovědné centrum při DDM Uh. Hradiště | LÍSKA

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 7/2019

strana 9

Výukové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ

Výukové programy pro MŠ i ZŠ nabízí:

■ LÍSKA, z,s,

<http://www.liska-evvo.cz/doc/programy-a-souteze-pro-zaky>
Exkurze na farmy, besedy, výukové programy, školní farmářské dny, <http://www.liska-evvo.cz/doc/exkurze-na-farmy>

Z farmy na náš stůl, aneb zdravě hravě o původu a zpracování potravin, www.liska-evvo.cz/doc/zdrave-hrave

Video jak náš program probíhá najdete zde: https://www.youtube.com/watch?v=6gRALeo_tTQ&fbclid=IwAR0FZSWk_WBm8cl e3DkEbVJsEO3JYYSv5uVmLGGA4p-BolWEsPCDBs5FDsl

■ Výukový program VODA – život v každé kapce

V LÍSCĚ v letošním roce připravujeme výukový program VODA – život v každé kapce pro žáky 6. ročníku základních škol. V období září – listopad absolvuje program ve třídě a následnou exkurzi do vodohospodářského podniku 32 tříd. Projekt iniciovalo Povodí Moravy, Zlínský kraj a je financován z prostředků Ministerstva zemědělství.

■ Centrum ekologické výchovy Žabka při SVČ Klubko Staré Město,

www.cevzabka.xf.cz/vp.html

■ Centrum Veronica Hostětín,

www.hostetin.veronica.cz/skoly

■ Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín

[www.ddmastra.cz/výukové programy](http://www.ddmastra.cz/vyukove-programy)

■ Envicentrum Pro krajinu Vysoké Pole

www.prokrajinu.eu

■ Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín

www.muzeumvalasko.cz

Zámek Lešná u Valašského Meziříčí, <http://www.muzeumvalassko.cz/objekty/zamek-lesna-programy-pro-skoly/>

Hvězdárna Vsetín

www.hvezdarna-vsetin.cz

■ Park ROCHUS, o.p.s., Uherské Hradiště,

www.parkrochus.cz

■ Přírodovědné centrum Trnka při DDM Šíkula Uherské Hradiště,

www.ddmsikula.cz

■ Středisko volného času Rožnov pod Radhoštěm

www.svcroznov.cz

■ Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou,

www.bilekarpaty.cz/vis

Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí

Přehled soutěží najdete na

<http://www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas>

■ Envicentrum Vysoké Pole připravuje soutěž **Voda v krajině** pro 7. ročníky základních škol. Více na www.prokrajinu.eu
Příhlášky do 5. 4. 2019. Maximální počet družstev je 10.

■ **ŽA-BA-KO 2019, 29. května,**

kontakt: JaroslavaSevcikova@seznam.cz

Projekty a kampaně (nejen) pro školy a skupiny dětí

■ Fairtradové školy

www.fairtradovamesta.cz/o_fairtradovych_mestech/skoly

■ Světová škola

www.svetovaskola.cz

■ Globální rozvojové vzdělávání

www.globalnirozvojovevzdelavani.cz

■ Odpovědná škola

www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola

■ Skutečně zdravá škola

www.skutecnezdravaskola.cz

■ Mezinárodní program Ekoškola

<https://ekoskola.cz/cz>

■ Badatelsky orientované vyučování

<http://badatele.cz/cz>

■ GLOBE – dlouhodobý vzdělávací program,

<https://globe-czech.cz/cz>

Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy

■ Muzeum v přírodě Rochus

<http://www.parkrochus.cz/doc/12/>
výukové programy a exkurze na <http://www.parkrochus.cz/doc/294/>

■ Muzeum regionu Valašsko,

www.muzeumvalassko.cz

■ 14I15 Baťův institut Zlín,

www.14-15.cz

■ Muzeum Jihovýchodní Moravy ve Zlíně,

www.muzeum-zlin.cz

■ Valašsko muzeum Rožnov p. R., Valašský rok,

www.vmp.cz

■ Informační centrum Velké Karlovice,

<http://www.velkekarlovice.cz/informacni-centrum>

■ Zvonice Soláň,

<https://www.zvonice.eu/>

Fair Trade (Spravedlivý obchod)

Fair trade je způsob obchodu, který dává drobným pěstitelům, řemeslníkům i zaměstnancům ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky možnost užít se vlastní prací za důstojných podmínek. Pokud si český spotřebitel koupí fairtradový výrobek, dává tak přednost výrobkům, za nimiž nestojí zneužívání dětské práce, nelidské pracovní podmínky, či devastace životního prostředí.

Více informací najdete na www.nazemi.cz/fairtrade

LÍSKA je členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**.

LÍSKA je místním podporovatelem **fair trade**,
http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

LÍSKA má **Status pozorovatele Fairtrade Česko a Slovensko**,
<https://www.fairtrade-cesko.cz/#/>

Kancelář LÍSKY, z.s. najdete v oranžové rohové budově na Dolním náměstí 429 na Vsetíně, 1. patro (vchod z ulice Mostecká průchodem kolem prodejny kol, do dvora, vstup je ze zadní části budovy, nebo přímo dvorem od budovy OSSZ).

OTEVŘENO: pondělí – čtvrtek, 8.30–16.00 hodin.

Najdete zde **Férový obchůdek s fairtradovými výrobky** – káva, čaj, kakao, čokolády, sušenky, koření atd., sirupy z Hostětína, ručně šité Lukášovy hračky a **knihovnu** s posezením.

www.liska-evvo.cz

Zelené okénko

Zelené úřadování

Zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a nakupování. Více na www.veronica.cz

Zelené nakupování

Způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz

Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky, bezobalu

■ Lískový web
www.poctivevyrobene.cz

■ Regionální značky
www.regionalni-znacky.cz

■ **Kam ve Zlínském kraji pro regionální výrobky – váš rozcestník pro nákupy regionálních výrobků.** Najdete zde přehled téměř 300 farmářů a výrobců ze Zlínského kraje seskupených podle jednotlivých kategorií (mléko, maso, vejce, pečivo, ovoce, zelenina, potravinové doplňky aj.), ale také seznam tradičních řemeslníků, držitelů regionálních značek.
www.vyrobyzkraje.cz

■ Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopanic, o.p.s. se sídlem ve Starém Hrozenkově má na svém webu **Tržnici regionální ekologické produkce ekofarem a výrobců biopotravin Zlínského kraje a Hodonínska.**
www.iskopanice.cz

■ BEZOBALOVÉ OBCHODY ve Zlínském kraji:

Bezobaláč Zlín,

Náměstí T.G. Masaryka 2433, Zlín,
tel.: 608 180 874,
prodejna@bezobaluzlin.cz,
www.bezobaluzlin.cz

Vědomí, bezobalový obchůdek,

Dlouhá 211, Uherské Hradiště,
tel.: 777 956 032,
www.facebook.com/Vedomi-bezobalovy-obchudek

Bezobalov,

Zelené náměstí 1290, Uherské Hradiště,
tel.: 774 874 734,
www.facebook.com/Bezobalov-Uherske-Hradieste

Bez Uherský Brod,

Moravská 82, Uherský Brod,
www.facebook.com/BezUherskyBrod

Českův mlýn,

Jarcová 160, Bystřička,
tel.: 733 539 250,
ceskumlyn@probio.cz,
www.probio.cz

Zdravé já – výrobky s příběhem,

Palackého 457, Rožnov p. R.,
tel.: 730 100 240,
hanka@vyrobkyspribehem.cz,
www.vyrobkyspribehem.cz

Delizia – rozlévaná EKO drogerie,

nově na ulici Mostecká, Vsetín
www.facebook.com/Delizia-Rozlevana-EKO-drogerie

Kde LÍSKA pomáhá

LÍSKA pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka Luhačovice

Pomáhá nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí, www.korunkaluhačovice.cz

Dobry anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDEĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění, www.dobryandel.cz

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Vzdělávací centrum pro děti a jejich rodiny žijící ve slumu v bangladéském hlavním městě Dháka, <http://www.calantika.cz>

Člověk v tísní – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Pro více informací navštivte www.clovekvtisni.cz.

O pomoci v ČR se dozvíte na www.lepsiskolaprovsechny.cz

Koalice proti palmovému oleji

Nezávislá platforma organizací i jednotlivců, která usiluje o snížení celosvětově nadbytečné spotřeby palmového oleje. LÍSKA je členem. <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/>

LÍSKA, z.s.

Dolní náměstí 429
755 01 Vsetín

infoevvo@seznam.cz
www.liska-evvo.cz

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.

Environmentální informační servis LÍSKY

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlášených grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky**, www.liska-evvo.cz
- **Knihovna**, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- **Prodej a distribuce publikací, materiálů a pomůcky k EVVO.**
- **Krajský Kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji** na www.liska-evvo.cz/akce
- **Osvětové a informační kampaně**, www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Publikace z edice LÍSKY Oříšek

- **Říkáanky Skřítci a skřítkušky z ovocného sadu**, Marie Kordulová a Jana Šenkeříková, cena 50 Kč
- **Říkáanky Skřítci a skřítkušky z lískového lesa**, Marie Kordulová a Jana Šenkeříková, cena 50 Kč
- **Objevujeme a pozorujeme přírodu se skřítkem Lískáčkem**, Lenka Pavelčíková, cena 190 Kč.
- **Metodické listy Jak učit POLY, 4 ML Život v půdě**, cena 40 Kč, <http://www.liska-evvo.cz/doc/edicnim-centrum-orisek-1>

Objednávky na infoevvo@seznam.cz. Účtujeme poštovné.

- **Lískové osvětové kampaně** <http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane>
- **Přehled akcí v regionu** i mimo něj najdete v Kalendáři akcí na webu Lísky <http://www.liska-evvo.cz/akce>. Pozvánky na své akce, výstavy, semináře, tábory apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí ke zveřejnění můžete zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- **Aktuální nabídku vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení** zveřejňujeme na www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele
- **Aktuální fotografie z akcí Lísky najdete na** <http://evvo-liska.rajce.idnes.cz/>

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Jak učit POLY
Sdružení Líska / Pomozte nám zachránit farmáře
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK
Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi
Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené
Sdružení Líska / Stromy a my
Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji
Sdružení Líska / ŽABAKO – žakovská badatelská konference

Rozesílku připravuje a rozesílá LÍSKA, z.s. s finanční podporou Zlínského kraje. Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín, www.alcedovsetin.cz
Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 7/2019

strana 12